

Dosarul nr.3ra-345/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: L.Holevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M.Guzun, A.Bostan, Gr.Dașchevici)

DECIZIE

17 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Leonid Britva
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului
administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ
individual favorabil,

împotriva deciziei din 4 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva
hotărârii din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La data de 19 iunie 2019, Leonid Britva a depus cerere de chemare în
judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de
Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și
obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că din
data de 28 februarie 2014 beneficiază de pensie pentru vechimea în muncă stabilită
de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ocnița.

Din considerentul că ulterior stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, în
perioada 30 iulie 2015 – 29 decembrie 2018, reclamantul Leonid Britva a activat în
cadrul Inspectoratului de Poliție Ocnița al IGP a MAI, la 15 martie 2019 dânsul a
depus în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ocnița
cerere cu privire la recalcularea pensiei, însă prin decizia 38/2019/12580 din 13
aprilie 2019 a organului de pensionare, cererea i-a fost respinsă, din motivul că
legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după reangajare în
serviciu.

Nefiind de acord cu decizia enunțată, la data de 2 mai 2019 Leonid Britva a
contestat-o cu cerere prealabilă la organul ierarhic superior, însă prin răspunsul B-

1147/19 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, aceasta a fost respinsă.

În opinia sa, decizia organului de pensionare prin care i-a fost refuzată recalcularea pensiei și răspunsul organului ierarhic superior prin care i-a fost respinsă cererea prelabilă sunt neîntemeiate, ilegale și bazate pe interpretarea eronată a legislației în vigoare, deoarece reclamantul nu a solicitat stabilirea repetată a pensiei, dar a solicitat recalcularea pensiei stabilite anterior.

Având în vedere că dreptul reclamantului la pensie cu aplicarea principiului recalculării ei la creșterea ordinară a salariului polițistului în exercițiu este menținută inclusiv și de instanța de jurisdicție constituțională și nu-l exclude din utilitatea juridică, Leonid Britva s-a adresat instanței de contencios administrativ cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solcitând în urma concretizării cererii, recunoașterea ca neîntemeiate a răspunsului B-1147/19 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, a deciziei privind refuzul stabilirii pensiei nr. 38/2019/12580 din 13 aprilie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ocnița cu obligarea pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i recalcula pensia reclamantului ținând cont de faptul că după pensionare, în perioada 30 iulie 2015 – 29 decembrie 2018, ultimul a activat în cadrul Inspectoratului de Poliție Ocnița al IGP a MAI.

Prin hotărârea din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ formulată de Leonid Britva a fost admisă, fiind dispusă anularea actului administrativ individual defavorabil – decizia privind refuzul stabilirii pensiei din 13 aprilie 2019 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ocnița și decizia adoptată în procedura prelabilă – refuzul nr. B-1147/19 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i recalcula și de a-i achita reclamantului Leonid Britva pensia pentru vechime în muncă, cu includerea perioadei de activitate de la 30 iulie 2015 până la 29 decembrie 2018.

La data de 7 iulie 2020, în cadrul termenului de atac instituit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, care la data de 9 septembrie 2020 a fost completat cu motivare, solcitând în final admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii noi, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Prin decizia din 4 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, la data de 22 ianuarie 2021 (conform plicului poștal), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului, solcitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința pe marginea cererii de chemare în judecată și în motivarea apelului anexate la dosar, suplimentar invocându-se că Legea asigurării cu pensii a

militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 nu prevede dreptul la recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă stabilită anterior sau stabilirea repetată a pensiei pentru vechime în muncă după o eventuală reangajare a beneficiarului de pensie și obținerii unei noi vechimi de muncă.

Potrivit informației pe care o deține Casa Națională de Asigurări Sociale, în prezent, Leonid Britva beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită la 9 aprilie 2014 în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993, dar nu întrunește nici una din condițiile stabilite la art. 51 în coroborare cu art. 61 ale Legii nr. 1544/1993 pentru a i se recalcula pensia în varianta solicitată.

Recurenta a apreciat ca fiind eronată și pripită concluzia instanței de apel precum că Leonid Britva a fost impus să achite contribuții de asigurări sociale, fiind un drept discreționar al intimatului, ori plata sub formă de contribuții îi va acorda dreptul la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă în condițiile Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998. Totodată, prin efectul legii, intimatul este asigurat de stat, beneficiind de pensie pentru vechime în muncă, fără să-i fi lezate careva drepturi.

În concluzie, s-a menționat că Curtea de Apel Chișinău s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând decizie neîntemeiată de respingere a apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat inclusiv în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecătii în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul inițierii procedurii prealabile și a procedurii administrative, și anume a Legii

contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

Or, în speță procedura administrativă a fost inițiată la data de 15 martie 2019 și se referă la o activitate administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, aspect care determină, că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

La etapa examinării procedurii de admisibilitate a recursului, prin prisma articolului 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a verificat dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost depusă în termen.

La caz, obiectul prezentului recurs se referă la decizia din 4 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, emisă ca instanță de apel, care intră în categoria de acte specificate în articolul 244 alin. (1) din Codul administrativ. Totodată, cererea de recurs nu este depusă în mod repetat, fiind depusă de către o persoană împuternicită.

Succesiv, cu referire la termenul de depunere a recursului, completul de admisibilitate reține prevederile art. 245 din Codul administrativ, potrivit cărora recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost adoptată la data de 4 noiembrie 2020 (f.d.154) și recepționată de către recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 4 ianuarie 2021 (f.d.164 verso,165).

Astfel, depunerea motivării recursului împreună cu cererea de recurs la data de 22 ianuarie 2021 (f.d.171) este în termen.

La 10 martie 2021, examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 4 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, completul de admisibilitate specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a dispus examinarea în fond a acestuia, în complet de cinci judecători.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurente Casa Națională de Asigurări Sociale au fost expuse cu suficientă claritate.

Aici, Colegiul notează că în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil a remis atât intimatului Leonid Britva, cât și reprezentantului acestuia, avocatul Dumitru Marco copia recursului, creându-le astfel condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procesului în recurs, cât și le-a acordat posibilitatea de a interveni cu concluzii scrise, însă până la data examinării recursului, Leonid Britva nu a făcut uz de dreptul de a depune referință.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, de respingere a acțiunii.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar potrivit art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare se atestă că în perioada 9 noiembrie 1998 – 28 februarie 2014, Leonid Britva a activat în cadrul Comisariatului de Poliție Ocnița al DPT (în prezent Inspectoratul de Poliție Ocnița), în diferite funcții, iar la 28 februarie 2014 dânsul a obținut dreptul la pensie pentru vechime în muncă (f.d.50), motiv pentru care a fost concediat în baza art. 47 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la poliție nr. 320 din 27 decembrie 2012 (conform cererii personale pentru împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie).

Conform calcului vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei locotenentului – colonel de poliție Leonid Britva, vechimea în serviciu pe linia Ministerului Afacerilor Interne a constituit 23 ani, 09 luni și 24 zile (f.d.54).

Iar prin încheierea de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă nr. 022679 din 9 aprilie 2014, locotenentului-colonel Leonid Britva i s-a stabilit începând cu data de 28 februarie 2014 pensie pentru vechimea în muncă de 23,5 ani, în mărime de 56 % de la salariu, suma lunară a pensiei constituind 3137,70 lei (f.d.50,52).

Aici, Colegiul reține că conform documentelor din dosarul de pensionare (dosarul administrativ) rezultă că Leonid Britva la eliberarea din serviciu i-a fost stabilită pensie pentru vechime în muncă și nu pensia pentru limita de vârstă.

Din considerentul că ulterior stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, reclamantul Leonid Britva în perioada 30 iulie 2015 – 29 decembrie 2018, a activat în cadrul Inspectoratului de Poliție Ocnița al IGP a MAI, la 15 martie 2019 dânsul a depus în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ocnița cerere cu privire la recalcularea pensiei (f.d.8), însă prin decizia 38/2019/12580 din 13 aprilie 2019 a organului de pensionare, cererea i-a fost respinsă, din motivul că legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după reangajare în serviciu (f.d.9).

Nefiind de acord cu decizia enunțată, la data de 2 mai 2019 Leonid Britva a contestat-o cu cerere prealabilă la organul ierarhic superior (f.d.13), însă prin răspunsul B-1147/19 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, aceasta a fost respinsă (f.d.14-15).

Considerând că decizia organului de pensionare prin care i-a fost refuzată recalcularea pensiei și răspunsul organului ierarhic superior prin care i-a fost respinsă cererea prealabilă sunt neîntemeiate, ilegale și bazate pe interpretarea eronată a legislației în vigoare și îi lezează dreptul la proprietate consfințit în art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și dreptul la asistență și protecție socială garantat de art. 47 al Constituției RM, reclamantul Leonid Britva s-a adresat instanței de judecată cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solcitând în urma concretizării cererii, recunoașterea ca neîntemeiate a răspunsului B-1147/19 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, a deciziei privind refuzul stabilirii pensiei nr. 38/2019/12580 din 13 aprilie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ocnița cu obligarea pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i recalcula pensia reclamantului ținând cont de faptul că după pensionare, în perioada 30 iulie 2015 – 29 decembrie 2018, ultimul a activat în cadrul Inspectoratului de Poliție Ocnița al IGP a MAI (f.d.3-6,102).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță având ca obiect recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea recalculării pensiei, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, pe care a admis-o integral (f.d.116-125).

La rândul său, soluția instanței de fond a fost menținută de Curtea de Apel Chișinău, care în susținerea motivării sale a constatat că reclamantul are dreptul la recalcularea pensiei, deoarece acesta după stabilirea pensiei pentru vechime în muncă a fost reangajat în cadrul Inspectoratului General al Poliției al MAI, respectiv drepturile sale salariale pe perioada beneficierei de pensie și a realizării

activității de muncă au fost modificate, totodată acesta la data depunerii cererii din 15 martie 2019, a acumulat la vechimea în muncă existentă la data pensionării sale peste 3 ani, ceea ce denotă că vechimea acestuia în muncă corespundea termenului stabilit de art. 13 lit. a) al Legii 1544 din 23 iunie 1993.

Cu atât mai mult, potrivit cererii intimatului din 15 martie 2019, anexată la materialele dosarului, reiese că acesta a prezentat organului de pensionare date ce confirmă vechimea acestuia în muncă la data depunerii cererii, ce-i ofereau dreptul dânsului de a pretinde recalcularea pensiei reieșind din sumele încasate până la eliberarea secundă din funcție.

Această concluzie reiese din coroborarea prevederilor art. 13 lit. a), 14 lit. a) și 44 ale Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, potrivit cărora persoana care întrunește condițiile vechimii în muncă stabilită dispun de dreptul la calcularea cuantumului pensiei reieșind cumulativ din vechimea în muncă înregistrată și cuantumul drepturilor salariale încasate la data respectivă.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind eronate argumentele apelantei cu trimitere la prevederile art. 61 al Legii 1544 din 23 iunie 1993, deoarece contrar aserțiunilor apelantei, intimatul a prezentat acesteia acte suplimentare ce-i acordă dreptul la majorarea pensiei, și anume informația privind retribuția muncii pentru perioada de până la recenta sa eliberare din funcție, perioadă ce a început a curge ulterior stabilirii pensiei din 30 iulie 2015, dreptul la majorare fiind determinat de aceste circumstanțe, inclusiv de majorarea vechimii de muncă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

În corespundere cu art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Astfel, pentru justa soluționare a speței, instanța de recurs urmează să stabilească dacă Leonid Britva beneficiază de dreptul de a pretinde la recalcularea pensiei conform stării de fapt stabilită de instanțe.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

Articolul 2 din Legea menționată indică că militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu. Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul

de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art. 13 lit. a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

În conformitate cu art. 48 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 (în vigoare la 1 ianuarie 2017) pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Potrivit art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23.06.1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, corespunzător: de la 01 iunie 2011 - 20 ani 6 luni; 2012 - 21 ani; 2013 - 21 ani 6 luni; 2014 - 22 ani; 2015 - 22 ani 6 luni; 2016 - 23 ani; 2017 - 23 ani 6 luni; 2018 - 24 ani; 2019 - 24 ani 6 luni; 2020 - 25 ani.

Conform prevederilor art. 14 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 privind asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, militarilor, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a) - 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârstă sau din motive de boală - 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) - 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

În contextul normelor enunțate, reiese că legislatorul a stipulat concret momentul apariției dreptului pentru primirea pensiei militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Sub acest aspect și având în vedere că de la 28 februarie 2014 Leonid Britva beneficiază de dreptul la pensie pentru vechime în muncă, calculată și stabilită de Ministerul Afacerilor Interne, prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor sus- indicate, este evident că instanțele de judecată, examinând cauza, greșit au concluzionat despre necesitatea admiterii acțiunii reclamantului. Or, deși ultimul, în perioada după stabilirea pensiei pentru vechime în muncă (30 iulie 2015 - 29 decembrie 2018) a activat în cadrul Inspectoratului de Poliție Ocnia al IGP a MAI, aceasta circumstanță nu poate constitui drept temei pentru

stabilirea/recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute după data realizării dreptului la pensie pentru vechime în muncă – 28 februarie 2014.

Aceasta deoarece dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Aici se va menționa că, deși reclamantul Leonid Britva în acțiune a solicitat recalcularea pensiei în condițiile art. 14 lit. a) și a art. 51 al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 în coroborare cu art. 54 din Constituție, Colegiul reține că de facto pensiile stabilite în baza Legii respective, pot fi recalculate doar în temeiul art. 61 din Legea vizată.

Or, normele invocate de reclamantul Leonid Britva în acțiune ca temei de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă se referă la mărimea pensiilor și la termenele de recalculare a pensiilor, pe când în speță reclamantul a solicitat recalcularea mărimii pensiei pentru vechimea în muncă în legătură cu reangajarea acestuia în serviciu.

Astfel, ținând cont de faptul că din solicitările expuse în cererea de chemare în judecată, obiectul acțiunii ține de dreptul persoanei la recalcularea pensiei, drept ce face parte din categoria drepturilor sociale, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a asimilat dreptul la prestații sociale unui drept de proprietate, în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, Colegiul pentru a nu leza dreptul lui Leonid Britva la proprietate va analiza temeiurile de recalculare a pensiei prin prisma prevederilor art. 61 alin. (1) și (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 (în redacția Legii nr. 282 din 16 decembrie 2016, Monitorul Oficial 472-477/27 decembrie 2016, în vigoare la 1 ianuarie 2017), care reglementează expres că recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Din sensul logico-juridic al normei art. 61 din Legea nr. 1554 din 23 iunie 1993 rezultă cert și expres trei situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: 1) existența documentelor aflate la organul de pensionare la momentul recalculării pensiei; 2) prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea

pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi; 3) recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciu în organele afacerilor interne.

La materialele dosarului, însă, nu sunt anexate probe din care să rezulte că la 28 februarie 2014, lui Leonid Britva i-a fost stabilită pensia la prelungirea peste limita de vârstă a termenului de aflare în serviciu în organele afacerilor interne.

La rândul său, articolul 61 alin. (2) din Legea nr. 1554 din 23 iunie 1993 se referă la pensia stabilită pentru limită de vârstă și este aplicabil cazului doar în situația în care la stabilirea pensiei au fost aplicate art. 2 alin. (2) din aceeași Lege, condiție însă ce nu rezultă la caz.

Or, conform documentelor cauzei care nu au fost contestate de părțile în litigiu, pensia reclamantului a fost stabilită la eliberarea din serviciu și nicidecum la prelungirea termenului de aflare în serviciu conform art. 2 alin. (2) din legea menționată.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele autorității recurente precum că situația lui Leonid Britva nu cade sub incidența art. 61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, deoarece Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după reîncadrarea în serviciul.

Colegiul reține că Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu garantează militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupelor organelor afacerilor interne dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei (recalcularea pensiei) în cazul în care au fost reangajați și au obținut o altă vechime în muncă. În caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar dispune de nenumărate ori de dreptul la stabilirea sau repetate majorări ale pensiei.

Așadar, Leonid Britva putea pretinde la stabilirea unei noi mărimi a pensiei, doar în cazul în care dispunea de dreptul la diferite pensii, însă, în speța dedusă judecătii, astfel de circumstanțe nu s-au constatat, reclamantul/intimat a pretins din nou la aceeași categorie de pensie, de care beneficiază din 28 februarie 2014.

Această concluzie derivă și din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensie, care de asemenea nu admite stabilirea din nou a aceleiași categorii de pensie.

În acest context, având în vedere că obiectul acțiunii ține de dreptul persoanei la recalcularea pensiei, Colegiul reține la caz și prevederile art. 33 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998 invocate de prima instanță în susținerea soluției de admitere a acțiunii, potrivit cărora reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul: a) apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie; b) transferării la altă categorie de pensie; c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă.

Raportând norma enunțată la circumstanțele deduse judecății, instanța de recurs reține că lui Leonid Britva nu-i sunt aplicabile nici prevederile art. 33 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998, ori lit. a) se referă la persoanele pensionate conform limitei de vârstă, pe când Leonid Britva s-a pensionat conform vechimii în muncă, lit. b) este aplicabilă în situația când persoana are dreptul de a trece la o altă categorie de pensie, la caz Leonid Britva n-a invocat acest drept, lit. c) dă posibilitate la calcularea pensiei pensionarului care a continuat activitatea peste limita de vârstă, adică 63 ani pentru bărbați, condiție ce nu se atestă la caz.

Respectiv, decizia privind refuzul stabilirii pensiei din 13 aprilie 2019 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Ocnița și decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul nr. B-1147/19 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt legale și temeiuri de a fi anulate nu există, ceea ce impune de a constata că cerințele reclamantului invocate în acțiune cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea recalculării pensiei sunt neîntemeiate, motiv pentru care recursul urmează a fi admis, actele judecătorești contestate casate, iar acțiunea urmează a fi respinsă.

Or, Leonid Britva nu se încadrează în categoria persoanelor ce ar putea să beneficieze de recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu conform Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, având în vedere faptul că acestuia anterior i-a fost stabilită pensie pentru vechimea în muncă și este deja beneficiar de pensie pentru vechime în muncă stabilită conform Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că atunci când pensia a fost stabilită la 28 februarie 2014 conform Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de carabinieri, calculată în cuantum de 56% pentru o vechime totală de 23,5 de ani, urmare a reangajării în serviciu pentru perioada 30 iulie 2015 – 29 decembrie 2018 și obținerii a unei noi vechimi în serviciu, Leonid Britva nu este în drept de a solicita Casei Naționale de Asigurări Sociale stabilirea recalculării pensiei pentru vechime în muncă.

Or, la caz, instanțele de judecată obligând Casa Națională de Asigurări Sociale de a reexamina și stabili din nou mărimea pensiei lui Leonid Britva, cu actualizarea mărimii în raport cu vechimea obținută, nu au luat în considerare prevederile legale expuse supra, și anume, că recalcularea mărimii pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul instanțelor ierarhic inferioare precum că Leonid Britva fiind reîncadrat în serviciul organelor interne, după stabilirea pensiei inițiale, i se permite stabilirea și actualizarea din noi a mărimii pensiei, în baza vechimii cumulate pentru toate

perioadele serviciului, deoarece acesta contravine normelor citate, or, recalcularea pensiilor stabilite anterior, poate avea loc în cazul în care este prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu în organele afacerilor interne, condiție care nu se atestă la caz.

Cu toate acestea, reclamantul Leonid Britva poate beneficia ulterior conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 (în redacția Legii nr. 282 din 16 decembrie 2016, Monitorul Oficial 472-477/27 decembrie 2016, în vigoare din 1 ianuarie 2017) în coroborare cu Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensie, la momentul depunerii cererii, de stabilirea pensiei pentru limita de vârstă în condiții generale unde în stagiul de cotizare vor fi incluse toate perioadele contributive.

În ceea ce privește invocarea de către instanța de apel a unei practici judiciare a Curții Supreme de Justiție, expusă într-o cauză analogică (dosar nr. 3ra-1217/19), în care a fost pronunțată decizie în favoarea reclamantului, Colegiul relevă că este corectă aplicarea și interpretarea normelor de drept material descrisă supra prin faptul că dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

La rândul său, Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de carabinieri nu prevede dreptul la recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă stabilită anterior sau stabilirea repetată a pensiei pentru vechime în muncă după o eventuală reangajare a beneficiarului de pensie și obținerii unei noi vechimi de muncă, adică nu se admite stabilirea din nou a aceiași categorii de pensie, motiv pentru care s-a impus revirimentul practicii judiciare în acest sens.

Or, jurisprudența nu este imuabilă ci, din contra, progresivă în esență, iar acest fapt se confirmă prin deciziile din 28 februarie 2020 și 3 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție (dosarele nr. 3ra-10/20 nr. 3ra-254/20 și nr.3ra-579/20).

Circumstanțele descrise permit instanței de recurs să conchidă că atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care actele judecătorești de dispoziție, nu pot fi menținute, iar cererea de chemare în judecată depusă de către Leonid Britva urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Britva.

În conformitate cu art. 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. c) în coroborare cu art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia din 4 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și se emite o nouă decizie, prin care:

Se respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Leonid Britva împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Dumitru Mardari